

# הַנֶּדֶךְ

## 1. ספר דברי הימים א פרק כט

(כג) וַיִּשָּׁב שְׁלֹמֹה עַל פֶּסַח ד' לְמִלְכָּד תַּחַת דָּוִד אָבִיו וַיִּצְלַח וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו כָּל יִשְׂרָאֵל:

### 1א. ספר ישעיה פרק מה

(ז) יוֹצֵר אֹר וּבֹרֵא חֶשֶׁד עֲשֵׂה שְׁלוֹם וּבֹרֵא רַע אֲנִי ד' עֲשֵׂה כָּל אֱלֹהִים.

### 1ב. אורות הקדש ב עמוד תעט

וכיון שהוא תוכן של בריאה, עשויה מטעם גבורה של מעלה, אנו יודעים ברור שאינה ברואה כי אם לשכלל על ידה את המציאות של הטוב הכללי והפרטי, בצורה יותר עליונה ונפלאה, בצורה כזאת, שמבלעדי התוכן של הרע לא היתה המציאות של הטוב שלמה כל כך. וזוהו אנו מכירים, שהיסוד הפנימי של הרע הוא תוכן של טוב, ותוכן של טוב שרשי ומעולה מאד.

## 2. ספר קהלת פרק ד

(יז) שְׁמֹר רִגְלֶיךָ וְרִגְלֶיךָ אֶל בֵּית הָאֱלֹהִים וְקָרֹב לִשְׁמֵעַ מִתַּת הַכְּסִילִים זָבַח כִּי אֵינִם יוֹדְעִים לַעֲשׂוֹת רָע.

### 2א. מאורות הראי"ה לירח האיתנים / דרכי תשובה

"כי אינם יודעים לעשות רע", כפשוטו. כי המעולה, מי שזיכך טבעיו כראוי, זוהי שלימותו, שיוכל להשתמש כראוי גם בכוחות הרעים, ככעס וגאווה וקנאה וכיו"ב... ובאמת כל זמן שלא יוכל האדם להשתמש גם בכוחות הרעים לטובה, איננו מתוקן בטבעו והחטא יהי בו טבעי לא מקרי ולא בא עדיין עד תכלית הקרבן. ע"ז אמר "כי אינם יודעים לעשות רע", כי אינם מכירים הכרה שלימה בפנימיות ההדרכה השלימה, ע"כ יפלו ויכשלו. כי האדם מוכרח להשתמש בכוחותיו הרעים ג"כ.

### 3. שמונה קבצים / קובץ ב / שנ.

לא רק בכל דבר של רשות, כי גם בכל חטא ועוון, בכל הריסה, בכל דיעה כוזבת, יש ניצוץ של טוב ושל קדושה אידיאלית, שהוא מקיימו ומעודד את הרוח לפעולה. צדיקי הדורות יש להם מגע עם כל הטוב הפזור על פני מרחבים רבים, כל אחד ואחד לפי רוחו נפשו, רוחו ונשמתו, ואותו הטוב הם מרחיבים בעבודת קדשם המחשבת, האצילית.

### 4. שמונה קבצים / קובץ ו / קע.

השאיפה הקרובה, הבוררת ויוקדת בלב ישרי לב היא, שלא תשאר שום מחשבה שיסודה ביושר הנפש, בכל אדם, בכל מקום, בכל עם ובכל לשון, שלא תצא מכח אל הפועל, כלולה בהדרה ומצורפה, להעשיר את העולם בפאר חייה. ולמרות הלבושים השונים, ולפעמים המזוהמים והטמאים, שמחשבות נכונות וקדושות, ישירות ונאמנות, מתלבשות בהם, לא ישחת הודן והדרן, וכל רואיהן יכירו כי הנה זרע ברך ד'. ושפעת השלום, ושובע הטוב של האמת, ישא פרי תנובתו, להפרות ולהצמיח גם צחיחי סלעים, ולקרב רחוקים מקצוי עולמים, ומתהומות וממעמקים, מקצוות ומאיים, יחד עם כל מרומים ומרכזים, יהגו פאר אל חי העולמים.

### 5. רמב"ם יד החזקה (כתב יד תימני) - הלכות מלכים ומלחמות פרק יא

(ז) אך מחשבות בורא עולם אין כוח באדם להשיגם, כי לא דרכינו דרכיו ולא מחשבותינו מחשבותיו, וכל הדברים האלו של ישוע הנצרי ושל זה הישמעאלי שעמד אחריו אינן אלא לישר דרך למלך המשיח, ולתקן העולם כולו לעבוד את ה' ביחד, שנאמר כי אז אהפוך אל אחד עמים שפה ברורה לקרוא כולם בשם ה' לעבדו שכם אחד:

(ח) כיצד כבר נתמלא העולם מדברי המשיח ומדברי התורה ומדברי המצוות, ופשטו דברים אלו באיים רחוקים ובעמים רבים ערלי לב, והם נושאים ונותנים בדברים אלו ובמצוות התורה, אלו אומרים מצוות אלו אמת היו וכבר בטלו בזמן הזה ולא היו נוהגות לדורות, ואלו אומרים דברים נסתרים יש בהן ואינן כפשוטן, וכבר בא משיח וגילה נסתריהם וכשיעמוד המלך המשיח באמת ויצליח וירום וינשא, מיד הם כולם חוזרים ויודעים ששקר נחלו אבותיהם, ושנביאיהם ואבותיהם הטעום.

## 6. ספר תהילים פרק קלט

(ו) פְּלִיאָהוּ {פְּלִיאָהוּ} דַּעַת מִמְּנֵי נִשְׁגָּבָה לֹא אוֹכֵל לֶחֶם: (ז) אָנָּה אֵלֶךְ מִרוּחְךָ וְאָנָּה מִפְּנֵיךְ אֲבָרְחָ:

(ח) אִם אֶסֶק שְׁמַיִם שָׁם אֶתֶּה וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּדֶךְ:

### 7. עין איה / שבת ב / פרק חמישי / עז. שבת דף נו ע"ב

א"ר יהודה אמר שמואל, נוח לו לאותו צדיק שיהא שמש לד"א, ואל יכתב בו "ויעש הרע בעיני ד"ם".

כשהאדם מתנשא עד רוממות ההסתכלות לצד המחשבה העליונה המקפת וכוללת הכל, לצד המושג בתכלית העילוי מהמגמה האלהית הנשאה, והוא מוצא איך שכל הפרטים הכלולים בנטיות השונות של כל עם ועם, אע"פ שמתראים בצורות שונות ואפלות, הנם גילויים מיוחדים מהמגמה העליונה האלהית, שאחרי שיצורפו ויזוככו יצטרפו ויתחברו אל הטוב הכללי, אז הלא יעלה על לבו להיות לעזר ולסעד אל הכל, אפילו לאותן הנטיות שהן בתכלית האפלה והרע, מפני שהן ג"כ צריכות הן להכללות. ולפעמים הן צריכות להתעמק ברשע וחושך, כדי להגיע עד אותה נקודת הגובה של הרע, שרק אז יהיו מוכשרות להתבער ולבנות את הרחבת הטוב ע"י שלילתן שבאה דוקא אחרי היותן בצורה בולטת וניכרת.

### 8. עין איה / שבת ב / פרק חמישי / עה.

אותו הצעד הרחב והגדול, שחפץ שלמה לצעוד בדילוג עצום, להרים את עצם תכונת העבודה זרה עם המחזיקים בהם יחד מעומק שפלותם, ולהעלותם עד אותה המעלה של הכרת אור החיים הזורח ממקור צור העולמים אלהי ישראל, כשלא הצליח, אע"פ שלא יצא לפועל כפי הנטייה שחשב, מ"מ פעלה המחשבה שהיתה הרבה יותר גדולה מהמדה שהיה העולם יכול לקבל, לרעה, כאילו היו הדברים יוצאים אל הפועל.

### 9. שמונה קבצים / קובץ א / עח.

כיצד מעלין ניצוצות הקדושה מעמקי הקליפות: מטהרים את הלב ע"י הדרכה של מוסר מושכל וטהור, מקדשים אותו ע"י רעיונות נעלים של דבקות בד' ודעת ד' בתכלית הגונה שאפשר לאדם להשיג לפי שכלו וכת נשמתו. אח"כ משוטטים בכל מלא הרעיון המקיף את כל חדרי הנפש, ובכל הרעיונות והדעות המשוטטות בעולם, ומבחינים בכלם מה שיש מהם לטובה ומה שיש לרעה. גם באותם הרעיונות שכמה רשעים שמשו בהם לרעה, מדקדקים ומבחינים איהו קורטוב של טוב יש בהם, וכשמוצאים את הגרעין הטוב בתוך עמקי הרע מחזיקים בו, מצחצחים אותו ומרחיבים אותו, ומוציאים מה שיש להוציא ממנו אל הפועל, וזוהו הניצוץ עולה למקום קדשו.

### אורות הקדש / חלק ג - מוסר הקדש / עמוד שנו / שאיבת רוח הקדש - ה

כל מי שקדושת נפשו עלתה למרומי ההסתכלות של פנימיות ההויה, שואב הוא רוח הקדש ממעמקי נשמתו, כל מה שישתכל יותר בעולם החיצוני, בחכמתו וערכו, ובכל טענות הערות ותביעות של בעלי החיצוניות, יתחדד חושו הרוחני יותר ויותר, ומכל קליפה ישיג אור, מכל כפירה אמונה, וקדושה מכל טומאה. למרומים הללו אפשר להגיע על ידי הדרכה תדירית, בדרכי תורה, בחכמה, בתרבות